

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 9P/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5124200346
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Lečko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:5124200346.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudcom JUDr. Branislavom Lečkom, PhD., vo veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX, trvalé bydlisko C. D., E. F. XX, t. č. umiestneného v zariadení: DETSKOM CENTRE SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134, IČO: 30 226 112, občana Slovenskej republiky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa matky D. G., C. H., nar. X. X. XXXX, trvalé bydlisko C. D., E. F. XX, t. č. na neznámom mieste, občianky Slovenskej republiky a otca A. B., nar. XX. X. XXXX, trvalé bydlisko I., J. K. F. XX, okr. L. M., občana Slovenskej republiky, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému dieťaťu a určení výšky výživného matky pre maloleté dieťa, na pojednávaní na Okresnom súde Žilina dňa 2. 9. 2024, takto

rozhodol:

I. Súd

n a r i a d ť u j e

maloletému A. B., nar. XX. X. XXXX, republiky, trvalé
bydlisko C. D., E.

F. XX, t. č. umiestnenému v DETSKOM CENTRE SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134, IČO: 30 226 112, občanovi Slovenskej republiky,
ÚSTAVNÚ STAROSTLIVOSŤ,

a to v DETSKOM CENTRE SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, J. N. O. F. XXX, IČO:
30 226 112, IČO: 30 226 112,

od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Matka D. G., C. H., nar. X. X. XXXX, je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého A. B. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet zariadenia – DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134, IČO: 30 226 112, od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Otec A. B., nar. XX. X. XXXX, je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého A. B. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet zariadenia – DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134, IČO: 30 226 112, od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Týmto rozsudkom sa ruší uznesenie Okresného súdu Žilina zo dňa 16. 1. 2024, sp. zn. 9P 5/2024, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie - v časti dočasného zverenia maloletého

dieťaťa do starostlivosti DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134, IČO: 30 226 112.

V. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 3. 5. 2023, sp. zn. 9P 39/2023, v časti:

- zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky,
- zastupovania a správy majetku maloletého dieťaťa,
- určeného výživného otca pre maloleté dieťa,
- neupraveného styku otca s maloletým dieťaťom.

VI. Žiadny z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina (ďalej „navrhovateľ/ÚPSVaR“), podal na Okresný súd Žilina dňa 09.01.2024 návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd dočasne zveril maloleté dieťa do starostlivosti DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, so sídlom Karola Sidora 134, 034 01, Ružomberok, IČO: 30 226 112.

2. Podanie uvedených návrhov ÚPSVaR odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu v Žiline sp. zn. 9P/159/2023 zo dňa 30.08.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22.11.2023, bolo maloletému A. B. uložené výchovné opatrenie a bol mu nariadený pobyt v špecializovanom zariadení DETSKÉ CENTRUM SLOVENSKO, Ružomberok, Ul. Karola Sidora 134, najdlhšie do 04.02.2024. Dňa 27.12.2023 zaslali na Okresný súd v Žiline správu o účinnosti výchovného opatrenia. Rodičia maloletého dieťaťa si do dnešného dňa neupravili pomery tak, aby mohli zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa. Ani jeden z rodičov sa neobrátil na ich úrad s prosbou o pomoc pri riešení ich situácie. Informácie o rodičoch maloletého dieťaťa majú iba sprostredkované od pracovníčok CDR alebo od matky pani H. (pozn. súdu matka dieťaťa je t. č. Filová). Starí rodičia z matkinej strany chodia pravidelne raz za mesiac na návštevu maloletého do CDR. Uvádzajú, že nemajú vytvorené podmienky na to, aby si mohli dieťa zobrať do ich starostlivosti. Matka dieťaťa bola na návšteve syna naposledy v 11/2023. Podľa uvedenia starej matky sa nachádza v Holandsku, kde pracuje. Zatiaľ nemá vytvorené podmienky pre návrat dieťaťa do jej starostlivosti. Otec dieťaťa ani jeho príbuzní maloletého v zariadení nenavštevujú a na dieťa sa ani neinformujú. Matka sa telefonicky informovala na deti v CDR. Sama povedala pracovníčke, že nemá podmienky na to, aby si dieťa zobrala do starostlivosti. Z Holandska má prísť v 2/2024. Voči matke dieťaťa je vedené na Okresnom súde v Žiline trestné konanie pod spisovou značkou 36T/49/2023 pre prečin krádeže.

3. Vzhľadom na tú skutočnosť, že platnosť uloženého výchovného opatrenia končí dňa 04.02.2024 a výchovné opatrenie si nesplnilo svoj účel, ÚPSVaR Žilina navrhol, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým zverí maloletého do starostlivosti CDR Ružomberok. Vo veci samej navrhli súdu nariadiť nad maloletým ústavnú starostlivosť.

4. Zo správy ÚPSVaR Žilina o účinnosti výchovného opatrenia zo dňa 27.12.2023, vyplýva, že maloletý je spoločne s bratom O. H., nar. XX.XX.XXXX, umiestnený v profesionálnej rodine, kde si už obaja zvykli, na profi matku sa naviazali. Maloletý má svoj denný režim. Matka maloletého A. chodievala za maloletým A. aj mal. Sebastiánom v rámci svojich možností a schopností pravidelne cca 1x mesačne, pokiaľ príde matka na návštevu za deťmi, s deťmi sa pohrá, informuje sa na deti, deti k mame inklinujú, pri rozlúčení sa s matkou neplačú. Na návštevu za deťmi chodievala matka spoločne s priateľom, prípadne so svojimi rodičmi. Návštevy prebiehajú len v zariadení, matka neprejavila záujem vziať deti na prechádzku. Podľa dostupných informácií matka mal. detí uzavrela so svojim priateľom p. H. G. manželstvo. Aktuálne by sa mala zdržiavať v zahraničí. Počas návštevy v zariadení v 10/2023 matka uviedla, že sa zamestná na Slovensku ako predavačka v COOP Jednota, avšak pri ďalšej návšteve uviedla, že nepracuje. Do dnešného dňa neprejavila matka úprimný záujem o zabezpečenie starostlivosti o mal. deti. Starí rodičia – rodičia matky navštevujú mal. deti v zariadení, do dnešného dňa neprejavili však záujem o zabezpečenie starostlivosti o mal. deti – formou náhradnej osobnej starostlivosti. Stará matka mal. detí

zo strany otca – p. C. B. taktiež do dnešného dňa neprejavila záujem o zabezpečenie starostlivosti o maloletého A., uviedla však, že maloletého v zariadení navštívila. Do dnešného dňa však nemáme vedomosť, či maloletého v zariadení navštívila. Otec maloletého A. – p. A. B. taktiež do dnešného dňa neprejavil záujem o zabezpečenie starostlivosti o maloletého. Zdravotný stav maloletého je podľa dostupných informácií primeraný veku, podstúpil očkovanie. Na základe výsledkov vykonaného šetrenia sú toho názoru, že matka maloletého neprejavila do dnešného dňa reálny záujem o zabezpečenie starostlivosti o maloletého, od umiestnenia maloletého do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu matka nekontaktovala ÚPSVaR Žilina nijakým spôsobom, taktiež nikto z príbuzných neprejavil záujem o zabezpečenie starostlivosti o maloletého.

5. Zo správy DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO o psychickom, fyzickom a sociálnom vývine mal. dieťaťa zo dňa 12.01.2024 vyplýva, že mal. deti (pozn. súdu A. a jeho mal. polorodý súrodenec O. H., nar. XX.XX.XXXX) sú v zariadení umiestnené od augusta 2023 na základe rozhodnutia Okresného súdu Žilina. Ihneď po prijatí boli umiestnení do profesionálnej náhradnej rodiny. Mal. A. sa na nové prostredie rodiny adaptoval dobre, postupne napreduje vo všetkých smeroch. Psychomotorický vývin je zatiaľ v norme. Postupne sa čoraz viac prejavuje aj verbálne, učí sa nové slová. Pokúša sa sám jesť a obliekať, je však ešte potrebná pomoc dospelšej osoby. Rád pozoruje správanie O. a opakuje po ňom. Niekedy si ešte pospí aj 2 x denne, ale zväčša už iba raz. Rád vyhľadáva prítomnosť profesionálneho otca, s ktorým sa rád hrá a šantí. Dokáže chvíľu pri hre zotrvať aj sám, ale po krátkom čase vyhľadáva prítomnosť iných. Rád sa hrá s kockami, prezerá si obrázkové knižky a trávi čas hrou von. Momentálne je zdravý, prekonal doteraz bežné respiračné ochorenia. Pravidelne navštevuje pediatrickú ambulanciu M. L., kde postupne absolvuje povinné očkovania. Na január 2024 je objednaný na neurologické vyšetrenie. Matka mal. detí sa momentálne občasne na deti informuje telefonicky. Podľa jej vyjadrenia sa momentálne nachádza v Holandsku, kde odcestovala spolu s partnerom za prácou. Najbližšie by mala na Slovensko pricestovať vo februári. Mal. deti osobne navštívila v zariadení naposledy v novembri 2023. Podľa jej vyjadrenia z 05.01.2024, momentálne nemá vytvorené podmienky vhodné na výchovu svojich synov. Otcovia mal. detí doteraz neprejavili záujem o synov, nikto z nich zariadenie žiadnym spôsobom nekontaktoval. O mal. deti prejavujú záujem starí rodičia z matkinej strany, ktorí pravidelne 1 x mesačne svojich vnukov osobne navštevujú v centre, naposledy 08.01.2024. Starí rodičia, ale taktiež nemajú vytvorené vhodné podmienky na výchovu mal. detí. Momentálne uvádzajú, že neuvažujú nad zverením mal. detí do ich osobnej starostlivosti.

6. DETSKÉ CENTRUM SLOVENSKO emailovým podaním zo dňa 15.01.2024 vyjadrilo súhlas s pobytom maloletého dieťaťa v ich zariadení do rozhodnutia súdu vo veci samej.

7. Uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 16. 1. 2024, sp. zn. 9P 5/2024, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie - dočasné zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134, IČO: 30 226 112.

Súd v odôvodnení tohto uznesenia konštatoval, že nariadené výchovné opatrenie, ktoré končí dňom 04.02.2024, nespĺnilo svoj účel, keďže nedošlo k sanácii rodinných pomerov u maloletého dieťaťa. Matka dlhodobo vedie neusporiadany život, nespolupracuje s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, t. č. sa nachádza na neznámom mieste v zahraničí, pričom nemá vytvorené podmienky na výchovu svojich dvoch maloletých detí, ktoré v dôsledku predchádzajúceho zanedbávania starostlivosti vyžadujú zvýšenú mieru starostlivosti ako i zabezpečenie špecializovaných vyšetrení v odborných ambulanciách, za účelom ich zdravého telesného i duševného vývinu. Starí rodičia z matkinej strany navštevujú obe mal. deti v zariadení, avšak z ich vyjadrenia, podaného kolíznemu opatrovníkovi, vyplýva, že nemajú vytvorené podmienky na to, aby si maloletého alebo jeho brata mohli vziať do starostlivosti. Otec dieťaťa a jeho rodina mal. dieťa v zariadení nenavštevujú ani o dieťa neprejavili záujem. Keďže nariadené výchovné opatrenie končí dňom 04.02.2024, pričom je potrebné, aby bola mal. O. kontinuálne zabezpečovaná riadna starostlivosť, súd vyhovel návrhu ÚPSVaR Žilina a dočasne zveril mal. A. do starostlivosti zariadenia DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, v ktorom mu je zabezpečená starostlivosť od augusta 2023 a naďalej mu aj bude zabezpečovaná do rozhodnutia súdu o návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti.

8. Maloletý A. B. je aktuálne umiestnený v zariadení od 8. 9. 2023 v DETSKOM CENTRE SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134.

9. Otec maloletého dieťaťa sa k návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti nevyjadril.

10. Matka sa k návrhu písomne vyjadrila v podaní, ktoré bolo doručené Okresnému súdu Žilina dňa 7. 2. 2024. V podaní matka uviedla, že v súčasnosti súhlasí s umiestnením maloletého A. B. v CDR Ružomberok.

11. Na pojednávaní sa nezúčastnil kolízny opatrovník, ktorý mal predvolanie riadne a včas vykázané. Jeho neúčast' ospravedlnila zástupkyňa navrhovateľa, ktorá navrhla vykonať pojednávanie v jeho neprítomnosti.

12. Matka bola predvolaná na pojednávanie riadne a včas (doručenka z č. I. 64). Na pojednávanie sa nedostavila, neúčast' neospravedlnila a nepožiadala o odročenie pojednávanie. Nebola predvolávaná z adresy, ktorú uviedla v Holandsku, pretože sa už presťahovala do Švajčiarska a presnú adresu súdu neuviedla.

13. Otec bol predvolaný na pojednávanie riadne a včas – podľa § 106 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

Súd sa pokúsil doručovať písomnosti otcovi na adresu na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, aj na adresu, kde by sa mal aktuálne zdržiavať (Žilina, J. O. F. XX), a to aj prostredníctvom polície, avšak bezúspešne. Otec sa v súčasnosti zdržiava na neznámom mieste.

Súd v súlade s ust. § 106 ods. 3 CSP doručoval otcovi predvolanie na pojednávanie oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Okresného súdu Žilina (č. I. 66-67).

Podľa ustanovenia § 106 ods. 1 CSP, ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 CSP a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca.

Podľa § 106 ods. 3 CSP, ak fyzická osoba nemá adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, doručuje súd písomnosti tejto fyzickej osobe oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu.

Písomnosť sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

Po uplynutí 15. dní od zverejnenia oznámenia nastupuje fikcia, podľa ktorej sa písomnosť považuje za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

Súd doručoval otcovi predvolanie na pojednávanie analogicky podľa § 106 ods. 3 CSP.

Súd považoval písomnosť (predvolanie otca na pojednávanie) podľa ustanovenia § 106 ods. 3 za doručenú po 15 dňoch od zverejnenia – fikciou, a to dňa 10. 8. 2024.

14. Podľa § 180 CSP, po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

15. Súd dospel k názoru, že vec je potrebné prejednať a rozhodnúť, rešpektujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý treba uprednostniť, a preto rozhodol, že sa pojednávanie vykoná v neprítomnosti matky aj otca maloletého dieťaťa. Taktiež rozhodol, že sa pojednávanie vykoná aj v neprítomnosti kolíznej opatrovníčky.

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na nasledovnú ustálenú (vnútroštátnu aj nadnárodnú judikatúru).

Mimoriadny význam v konaní o úprave práv a povinností k maloletemu dieťaťu má plynutie času, čo kladie osobitnú požiadavku na rýchlosť a plynulosť konania súdu (napr. rozsudky ESLP vo veciach Nuutinen proti Fínsku z 27. 6. 2000, bod 110, Hokkanen proti Fínsku z 23. 9. 1994, bod 72, Voleský proti Českej republike z 29. 6. 2004, bod 106, Kříž proti Českej republike z 9. 1. 2007, bod 74, Hub proti Nemecku z 9. 4. 2009, bod 48) .

Obdobne judikatúra ESLP zdôrazňuje, že súdy sa musia najlepším záujmom dieťaťa zaoberať a posúdiť ho v danej situácii, ak rozhodujú vo veciach s dopadom na dieťa (napr. rozsudok vo veci Wagner a J. M. W. L. proti Luxembursku zo dňa 28. 6. 2007 č. 76240/01, § 135; či Mennesson proti Francúzsku zo dňa 26. 6. 2014 č. 65192/11, § 93; Anayo proti Nemecku zo dňa 21. 12. 2010 č. 20578/07, § 71; Gözüm proti Turecku zo dňa 20. 1. 2015 č. 4789/10, § 50–51; či Penchevi proti Bulharsku zo dňa 10. 2. 2015 č. 77818/12, § 71). Z tejto judikatúry ESLP jednoznačne a jasne vyplýva, že v prípade súdneho rozhodovania o deťoch, nemožno uprednostňovať abstraktné princípy pred najlepším záujmom dieťaťa v konkrétnom prípade.

Orgánom verejnej moci a predovšetkým všeobecným súdom nemožno tolerovať pri interpretácii zákonných ustanovení prílišný formalistický postup, ktorý vedie k zjavnej nespravodlivosti. Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávnych princíпов. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomínať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho-ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princíпов právneho štátu (I. ÚS 155/2017).

Najlepší záujem maloleteho dieťaťa je prvoradé hľadisko pri rozhodovaní v predmetnej súdnej agende.

16. Zástupkyňa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina na pojednávaní poukázala na písomný návrh zo dňa 9. 1. 2024 a na dôvody, ktoré sú v ňom uvedené. K zmene skutkového stavu nedošlo. Maloleté dieťa je aktuálne umiestnené v DETSKOM CENTRE SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134

Doteraz vykonané opatrenia ani výchovné opatrenie nevedli k náprave, a preto navrhla nariadiť maloletemu dieťaťu ústavnú starostlivosť v DETSKOM CENTRE SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134.

Otec o dieťa nejaví záujem. Matka sama uviedla, že v súčasnosti nemá vytvorené podmienky na riadnu starostlivosť o maloleté dieťa. Starí rodičia maloleteho dieťaťa ani iné vhodné fyzické osoby, neprejavili záujem o náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Maloleté dieťa je umiestnené v profesionálnej rodine.

Navrhla matku aj otca zaviazať prispievať na výživu maloleteho dieťaťa sumou 30% zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrené dieťa, od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia, a to na účet DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134

17. Názor maloleteho A. B. nebol zisťovaný, so zreteľom na vek dieťaťa (dva roky).

18. Súd vykonal na pojednávaní listinné dôkazy, z ktorých zistil nasledovné skutočnosti:

Rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/39/2023 zo dňa 03.05.2023, právoplatným dňa 18.05.2023, bol mal. A. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný prispievať na výživu maloleteho sumou vo výške 150 EUR mesačne od 01.02.2023, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky. Ďalej bola otcovi uložená povinnosť uhradiť matke mal. dieťaťa nedoplatok na výživnom. Na základe dohody rodičov styk otca s maloletým nebol upravený.

Uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/159/2023 zo dňa 03.08.2023 bola matke maloletého uložená povinnosť odovzdať maloletého A. do starostlivosti DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, so sídlom Karola Sidora 134, Ružomberok, IČO: 30 226 112.

Rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/159/2023 zo dňa 30.08.2023, právoplatným dňa 22.11.2023, bolo maloletému A. B. nariadené výchovné opatrenie spočívajúce v pobyte v zariadení a to na zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu a zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov, najdlhšie do 04.02.2024. Ďalej bolo zrušené uznesenie Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/159/2023 zo dňa 03.08.2023 v časti uloženia povinnosti matke maloletého dieťaťa odovzdať maloleté dieťa do zariadenia.

Z lustrácie v SOCIÁLNEJ POISŤOVNI mal súd preukázané, že matka je zamestnaná od 14. 11. 2023 v PROPLUSCO Services, s.r.o., so sídlom v Bratislave.

Z lustrácie v SOCIÁLNEJ POISŤOVNI mal súd preukázané, že otec bol od 17. 8. 2022 do 6. 9. 20233 a od 8. 3. 2023 do 12. 4. 2023 vo výkone trestu odňatia slobody.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Žilina zo dňa 31. 7. 2023, sp. zn. 36T/49/2023, bola matka uznaná za vinnú pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Tr. Zák. a bol jej uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorý jej bol podmienene odložený a bola jej určená skúšobná doba vo výmere 1 rok.

Zo sobášneho listu, ktorý predložila matka, spolu s písomným vyjadrením k návrhu, vyplýva, že dňa 11. 11. 2023 uzavrela manželstvo s H. G., nar. XX. X. XXXX.

Zo správy ÚPSVaR Žilina zo dňa 17. 5. 2024 vyplýva, že v súčasnosti je maloleté dieťa umiestnené v DETSKOM CENTRE SLOVENSKO, so sídlom Karola Sidora 134, Ružomberok, spoločne s bratom O. H., nar. XX. X. XXXX. Matka býva so svojim manželom aktuálne vo Švajčiarsku (predtým v Holandsku). Navštívila maloleté dieťa v novembri 2023. Informuje sa o dieťati telefonicky. Maloleté dieťa navštevujú starí rodičia A. a H. H., ktorí náhradnú osobnú starostlivosť nezvažujú. Ani stará matka – pani C. B. nezvažuje náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého A. B.. Otec o maloleté dieťa neprejavuje záujem. V súčasnosti je maloleté dieťa v domácnosti náhradného profesionálneho rodiča. Rodičia maloletého dieťaťa nemajú vytvorené podmienky na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletého A. B.. Nikto z blízkej rodiny neprejavil reálna záujem o zabezpečenie náhradnej osobnej starostlivosti.

Zo správy DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, so sídlom Karola Sidora 134, Ružomberok zo dňa 8. 8. 2024 vyplýva, že maloletý A. je aj s bratom umiestnený do profesionálnej rodiny. Na nové prostredie sa dobre adaptoval. Pravidelne sa o maloleté dieťa (aj jeho brata) zaujímajú starí rodičia. Matka sa vyjadrila tak, že aktuálne nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o maloleté deti. Býva so svojim manželom vo Švajčiarsku, kde aj pracujú.

19. Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je:

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy

skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa ustanovenia § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa ustanovenia § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci:

Maloleté dieťa je aktuálne umiestnené v DETSKOM CENTRE SLOVENSKO, so sídlom Karola Sidora 134, Ružomberok. Nachádza sa tam aj jeho brat O. H..

Uložené výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel.

Matka býva dlhodobo (so svojim manželom) v zahraničí, nemá vytvorené podmienky na riadnu starostlivosť o maloleté dieťa. S návrhom súhlasila.

Otec o maloleté dieťa nejaví záujem.

S maloletým dieťaťom sa stretávajú starí rodičia, aj stará matka zo strany otca, avšak neprejavili záujem o náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. O náhradnú osobnú starostlivosť (alebo pestúnsku starostlivosť) o maloleté dieťa neprejavili záujem ani iné vhodné fyzické osoby.

Doterajšie intervencie v rodine nesplnili účel ani sčasti (najmä nariadené výchovné opatrenia). Bez radikálnejšieho výchovného opatrenia je výchova dieťaťa vážne ohrozená a vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Vhodné fyzické osoby neprejavili záujem starať sa o maloleté dieťa (rodinní príslušníci).

21. Z vykonaného dokazovania súd dospel k názoru, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby mu bola nariadená ústavná starostlivosť (keďže matka, otec ani iné osoby riadnu starostlivosť nezabezpečujú). Takéto rozhodnutie navrhla aj zástupkyňa navrhovateľa – ÚPSVaR Žilina na pojednávaní.

Aktuálne neprichádza do úvahy zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej osobe ani do pestúnskej starostlivosti.

Maloleté dieťa sa nachádza v profesionálnej rodine.

Podľa názoru súdu, je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby bolo v súčasnosti umiestnené v zariadení, v ktorom sa mu poskytuje kvalitná ústavná starostlivosť.

22. So zreteľom na uvedené skutočnosti preto súd návrhu navrhovateľa vyhovel a nariadil maloletému dieťaťu ústavnú starostlivosť v zariadení, kde je už umiestnené na základe neodkladného opatrenia. Je tam umiestnený aj maloletý brat maloletého dieťaťa.

23. Súdu sa nepodarilo zistiť aktuálne pomery matky, keďže býva dlhodobo v zahraničí a na pojednávanie sa nedostavila. K svojim pomerom sa nevyjadrila ani v písomnom vyjadrení k návrhu. Súd pri určovaní výšky výživného prihliadol aj na to, že matka má ešte jednu vyživovaciu povinnosť (maloletý O. H.). Preto určil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého A. B. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet zariadenia – DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134, IČO: 30 226 112, od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia (keďže takáto povinnosť bola matke uložená v uznesení Okresného súdu Žilina zo dňa 16. 1. 2024, sp. zn. 9P 5/2024).

24. Výška vyživovacej povinnosti otca bola určená rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/39/2023 zo dňa 03.05.2023, právoplatným dňa 18.05.2023, vo výške 150 EUR mesačne. Aktuálne pomery na jeho strane neboli preukázané. Preto súd určil aj otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého A. B. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet zariadenia – DETSKÉHO CENTRA SLOVENSKO, so sídlom v Ružomberku, Ul. Karola Sidora č. 134, IČO: 30 226 112, od

nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia (keďže vyživovacia povinnosť bola otcovi uložená v uznesení Okresného súdu Žilina zo dňa 16. 1. 2024, sp. zn. 9P 5/2024).

25. Súd taktiež zrušil uznesenie Okresného súdu Žilina zo dňa 16. 1. 2024, sp. zn. 9P 5/2024, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie - len v časti dočasného zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Istebné, so sídlom v Dolnom Kubíne, Ul. Bohúňová č. 1097/9, IČO: 00 183 521, pretože rozhodol rozsudkom vo veci samej.

26. Súčasne súd zmenil (so zreteľom na podstatnú zmenu pomerov, najmä u maloletého dieťaťa) rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 3. 5. 2023, sp. zn. 9P 39/2023, v časti zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, zastupovania a správy majetku maloletého dieťaťa, určeného výživného otca pre maloleté dieťa a neupraveného styku otca s maloletým dieťaťom.

27. Podľa § 49 ods. 1 CMP, účastník platí trovy konania, ktoré vznikli jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát.

Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak CMP neustanovuje inak.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Rozhodovanie o trovách konania v civilnom mimosporovom konaní nie je založené na zásade úspechu strán v konaní. V konaní neboli preukázané také okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie na náhradu trov konania.

Účastníci konania napokon ani priznanie nároku na náhradu trov konania nežiadali.

Súd ani nezistil okolnosti, na základe ktorých by bolo priznanie náhrady trov konania spravodlivé (§ 55 CMP).

Preto súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, v súlade s ustanovením § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Žilina.

V odvolaní je potrebné:

- uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisová značka,
- označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Poučenie o spôsoboch výkonu tohto rozhodnutia (§ 120 CMP):

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie (povinnosť zaplatiť peňažnú sumu – výživné, nedoplatok na výživnom), môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 46 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať:

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá bez príslušenstva ku dňu doručenia návrhu na vykonanie exekúcie neprevyšuje 2 000 eur (ďalej len „drobné exekúcie“), nemožno exekúciu vykonať predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný hlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa osobitného predpisu; právo zriadiť exekučné záložné právo na nehnuteľnosť tým nie je dotknuté. Za drobnú exekúciu sa nepovažuje exekúcia na vymoženie pohľadávky na výživnom.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 2 Exekučného poriadku, exekúciu predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný prihlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa odseku 2, možno vykonať výnimočne na základe schválenia súdu, ak sú voči povinnému vedené viaceré exekúcie, v ktorých sa vymáhajú pohľadávky prevyšujúce v súhrne 2 000 eur a exekútor preukáže, že peňažná pohľadávka nemôže byť vymožená iným spôsobom. Návrh na schválenie predaja nehnuteľnosti podľa prvej vety môže podať exekútor, ktorý ako prvý v poradí na nehnuteľnosti zriadil exekučné záložné právo a na základe jeho písomného súhlasu aj exekútor, ktorého exekučné záložné právo bolo zriadené neskôr.

Podľa ustanovenia § 64 Exekučného poriadku, spôsob vykonania exekúcie určí exekútor, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 167 a 172). Spôsob vykonania exekúcie určí exekútor tak, aby bol primeraný vymáhanej povinnosti a aby hodnota zabezpečeného majetku povinného zodpovedala hodnote vymáhanej povinnosti.

V prípade rozhodnutia súdu (alebo výroku rozhodnutia), ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa (najmä zverenie, styk, zastupovanie, správa majetku) alebo iná, ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, môže osoba oprávnená z tohto rozhodnutia domáhať sa výkonu práv a povinností upravených vo vykonateľnom rozhodnutí súdu, a to návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.